

Region Skånes bokslutsrapport 2023

Bokslutsrapport för Region Skåne 2023

■ Denna bokslutsrapport omfattar Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet exklusive bolagen. Rapporten utgår från Region Skånes ekonomistyrningsmodell med pensionskostnader redovisade enligt fullfonderingsmodellen. I kommande årsredovisning kommer såväl resultat som ekonomisk ställning att redovisas för koncernen och pensionskostnaderna redovisas enligt den lagstadgade blandmodellen.

Ett historiskt lågt resultat 2023 – och fortsatt tuffa tider väntar

Det preliminära bokslutet för året visar ett resultat på -4 035 miljoner kronor vilket är en negativ avvikelse med -3 195 miljoner kronor mot det budgeterade resultatet på -839 miljoner kronor. Årets resultat uppgår till -7,8 procent av de samlade intäkterna från skatter, statsbidrag och utjämning. Resultatet är 6 932 miljoner kronor sämre än föregående år men 471 miljoner kronor bättre än vad som beräknades i den senaste prognosen. I årets resultat finns en obalans på 3 889 miljoner kronor inom hälso- och sjukvården.

Region Skånes skatteintäkter är högre än vad som har prognostiserats för året. Utfallet är 997 miljoner kronor över budgeterad nivå och 2 226 miljoner kronor högre än föregående år.

Pensionskostnaderna har ökat med 4 333 miljoner kronor till 7 607 miljoner kronor vilket är mer än en fördubbling från föregående års nivå på 3 274 miljoner kronor. Ökningen beror främst på värdesäkring av pensionen kopplad till inflationen. Verksamhetens nettokostnader ökade med 14,3

procent att jämföra med ökningen på 1,3 procent föregående år. Orsaken är en kombination av ökade personalkostnader och omkostnader, samtidigt som verksamhetsintäkterna har minskat och avskrivningarna ligger nästan på oförändrad nivå.

Den ekonomiska situationen är allvarlig med åren 2023–2024 som särskilt utmanande. Region Skånes ekonomi och verksamhet har under 2023 blivit påverkade och belastade av effekter från det mycket ansträngda makroekonomiska läget. Inflationen är i synnerhet besvärande då den förutom att driva upp prisnivåerna även urholkar det reala skatteunderlaget och pressar ekonomin från både kostnads- och intäktssidan.

Budgeterat belopp för investeringarna 2023 uppgick till 5 648 miljoner kronor. Det preliminära bokslutet visar ett utfall för investeringarna på 4 677 miljoner kronor.

Region Skåne har under 2023 gjort flera insatser för att stärka attraktiviteten som arbetsgivare. Arbete har bland annat bedrivits för att stärka lika villkor för medarbetare och beslut har fattats om att införa en ledarskapsakademi. Under våren 2023 fattades beslut kring hyrstopp för inhyrning från bemanningsföretag till hälso- och sjukvården. Beslutet trädde i kraft 2023-10-01 och innebar att sjuksköterskor endast hyrdes in på kvällar, nätter och helger. Från och med 2024-01-15 är det totalt hyrstopp gällande sjuksköterskor.

Antalet medarbetare i Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet ökade, per sista december 2023 jämfört med sista december 2022, med 945 medarbetare (+2,6 procent) till totalt 37 132 medarbetare.

Arbetet med framtidens hälso-system fortlöper och inom hälso- och

sjukvården har tillgänglighetsförbättrande åtgärder prioriterats särskilt när det gäller väntetider till operation. Inom många vårdområden ses en ökning av både vårdbehov och vårdproduktion jämfört med föregående år.

En region i omställning

2023 har präglats av ett tufft ekonomiskt läge till följd av bland annat den stigande inflationen, ökade pensionskostnader, förändrat ränteläge och en pågående lågkonjunktur. Det finns därutöver demografiska utmaningar. Region Skåne står också inför stora investeringsbehov de kommande åren på sjukhusområdena och inom kollektivtrafiken. Utan aktiva kostnadsänkande åtgärder riskeras en fortsatt betydande obalans mellan kostnader och intäkter och därmed svårigheter att finansiera verksamheten med planerade och beslutade investeringar.

Region Skånes arbete med löpande verksamhetsförbättringar, förändrade arbetssätt och kostnadseffektiviseringar måste fortsätta och intensifieras för att uppnå en uthållig balans mellan kostnads- och intäktsutvecklingen. Grunden i detta arbete är omställningsarbetet som initierades under våren 2023 och tar fokus på förbättrad tillgänglighet, säkrad kompetensförsörjning och ekonomi i balans i slutet av planperioden 2024–2026. Omställningsarbetet består av sex insatsområden:

- Övergripande styrnings- och strukturfrågor inom hälso- och sjukvården
- Verksamhets- och producentrelaterade utmaningar inom hälso- och sjukvården
- Bemanning och kompetensförsörjning
- Inköp och materialförsörjning

- Serviceförvaltningarnas roll, mandat och kostnadsutveckling
- Administration och IT-stöd

Inför 2024 har omfattande budgettillskott tillförts kärnverksamheten hälso- och sjukvård, som nu måste uppnå en stabil och uthållig budgetföljsamhet. Detta är nödvändigt för att kommande generationer ska kunna

Lars-Åke Rudin, Regiondirektör

erbjudas god service och samhällsnytta och inte behöva drabbas av ökad ekonomisk belastning eller drastiska kvalitetsförsämringar. För att säkerställa framtida handlingsutrymme förutsätts att Region Skåne årligen når de uppsatta finansiella målen.

Kristianstad den 25 januari 2024

Anders Lundin, Ekonomidirektör

Årets resultat

Det preliminära bokslutet år 2023 visar ett resultat på -4 035 miljoner kronor vilket är en negativ avvikelse med -3 195 miljoner kronor mot budgeterat resultatet för 2023 på -839 miljoner kronor. Årets resultat uppgår till -7,8 procent av de samlade intäkterna från skatter, statsbidrag och utjämning. Resultatet är 6 932 miljoner kronor sämre än jämfört med 2022.

Senaste helårsprognosen uppgick till -4 506 miljoner kronor. Utfallet i föreliggande preliminära bokslut är därmed 471 miljoner kronor bättre. Det finns dock en stor obalans på cirka 3,9 miljarder kronor inom hälso- och sjukvården. Redovisat resultat är historiskt lågt och det ekonomiska läget mycket allvarligt.

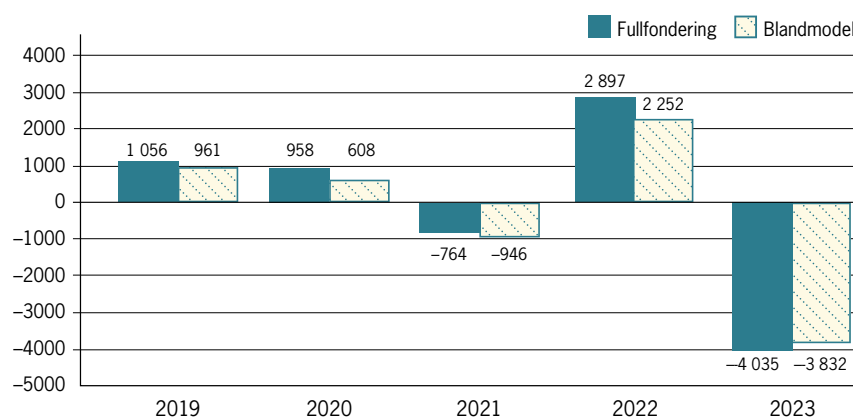
Enligt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har det reala skatteunderlaget minskat med 1,1 procent 2023, vilket är första gången på 20 år. 2022 ökade det reala skatteunderlaget med 1,6 procent. Relaterat till budgetomslutningen rör detta sig om en skillnad på cirka 1,4 miljarder kronor mellan åren.

Region Skåne tillämpar sedan 2010 efter beslut i regionfullmäktige, fullfonderingsmodellen vid redovisning av pensionskostnader. Fullfonderings-

RESULTATRÄKNING

Miljoner kronor	2023 Bokslut	2022 Bokslut	2023/2022 Utveckling
Verksamhetens intäkter	12 616	12 865	-1,9%
Personalkostnader	-28 425	-25 092	13,3%
Omkostnader	-34 516	-31 585	9,3%
Avskrivningar	-1 779	-1 774	0,3%
Verksamhetens nettokostnader	-52 104	-45 586	14,3%
Skatteintäkter	39 101	36 875	6,0%
Kommunalekonomisk utjämning	7 630	7 739	-1,4%
Generella statliga bidrag	4 730	4 845	-2,4%
Skatt, utjämning och bidrag	51 461	49 459	4,0%
Finansiella intäkter	246	95	160,2%
Finansiella kostnader	-158	-124	27,8%
Värdesäkring av pensionskulld	-3 479	-946	267,7%
Finansnetto	-3 392	-976	247,6%
RESULTAT	-4 035	2 897	

ÅRETS RESULTAT (miljoner kronor)

modellen ger ett sämre resultat än blandmodellen, när utbetalningarna av pension intjänad före 1998 är lägre än värdesäkring (kostnaden) för denna del av pensionsskulden. Årets resultat enligt blandmodellen uppgår till -3 832 miljoner kronor.

Finansiella mål

I budgeten för 2023 fastställdes Region Skånes finansiella mål avseende resultat och självfinansiering samt skuldsättning. Resultatmålet är 2 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag över en rullande femårsperiod. Resultatet ska också årligen uppfylla det lagstadgade balanskravet. Investeringar ska så långt möjligt finansieras med egna medel och skuldsättningsmålet anger att den räntebärande nettoskulden högst får uppgå till 25 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag.

Resultatnivån för 2023 innebär att resultatmålet inte uppfylls. Summan av årsresultat och avskrivningar understiger investeringsnivån på 4,7 miljarder kronor, varför även detta mål missas 2023. Nettoskulden uppgår till 17 procent av de samlade intäkterna från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag, vilket innebär att skuldsättningsmålet har uppnåtts.

Kostnads- och intäktsutveckling

Intäkterna från skatt, generella statsbidrag och utjämning ökade med 4 procent jämfört med 2022. Region Skånes skatteintäkter uppvisar bättre utfall än vad som prognostiserats för både 2022 och 2023. Skatteutfallet för 2023 ligger cirka 1 miljard kronor över budgeterad nivå och ytterligare cirka 1,2 miljarder kronor bättre än 2022.

Ökningen av verksamhetens nettokostnader uppgick till 14,3 procent 2023 jämfört med 2022 års nivå på 1,3 procent. Orsaken är en kombination av ökade personalkostnader med

13,3 procent och ökade omkostnader med 9,3 procent, samtidigt som verksamhetsintäkterna har minskat med 1,9 procent och avskrivningarna ligger kvar på ungefär samma nivå.

Budgetuppföljning

Sammantaget visar det prelimära bokslutet ett resultat som är 3 195 miljoner kronor sämre än budgeterad nivå.

Huvudsaklig förklaring är en kombination av en hög nettokostnadsutveckling som överstiger budget med 8,8 procent. Intäkterna från skatt, utjämning och generella statsbidrag överstiger

budget med endast 2,1 procent.

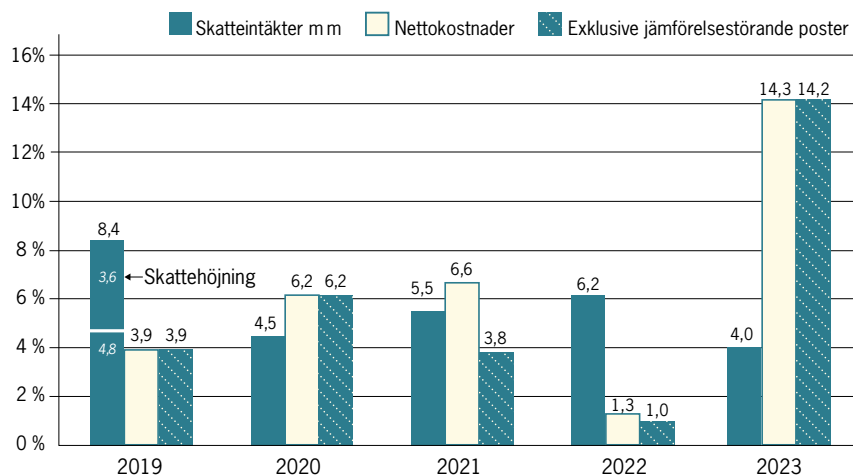
Verksamhetens nettokostnad gav ett underskott på 4 236 miljoner kronor och finansnettot summeras till ett underskott på 42 miljoner kronor inklusive värdesäkring av pensionsskuld. Intäkterna från skatt, utjämning och bidrag blev sammantaget 1 083 miljoner kronor bättre än budgeterat.

Verksamhetens intäkter gav ett överskott på 1 215 miljoner kronor och personalkostnaderna uppvisade ett utfall på 1 979 miljoner kronor högre än budget. Omkostnaderna översteg budgeterad nivå med 3 554 miljoner

BUDGETUPPFÖLJNING

Miljoner kronor	2023 Bokslut	2023 Budget	Budget- avvikelse
Verksamhetens intäkter	12 616	11 401	1 215
Personalkostnader	-28 425	-26 446	-1 979
Omkostnader	-34 516	-30 962	-3 554
Avskrivningar	-1 779	-1 862	82
Verksamhetens nettokostnader	-52 104	-47 868	-4 236
Skatteintäkter	39 101	38 104	997
Kommunalekonomisk utjämning	7 630	7 686	-55
Generella statliga bidrag	4 730	4 589	141
Skatt, utjämning och bidrag	51 461	50 378	1 083
Finansiella intäkter	246	153	93
Finansiella kostnader	-158	-104	-54
Värdesäkring av pensionsskuld	-3 479	-3 398	-81
Finansnetto	-3 392	-3 349	-42
RESULTAT	-4 035	-839	-3 195

KOSTNADS- OCH INTÄKTSUTVECKLING

kronor, medan de finansiella pensionskostnaderna blev 81 miljoner kronor högre än budget.

Soliditet och pensionsskuld

I nedanstående balansräkning framgår att Region Skånes egna kapital vid årsskiftet uppgår till -19 894 miljoner kronor. Soliditeten, det egna kapitalet i förhållande till tillgångarna uppgår till -44,4 procent, vilket är en försämring med cirka 7 procentenheter jämfört med föregående år. Soliditetsförsämringen härrör från resultatet på -4 035 miljoner kronor för perioden i kombination med att balansomslutningen har ökat från 42,3 miljarder kronor till 44,8 miljarder kronor.

Den i särklass största skuldposten är Region Skånes pensionsskuld, som uppgår till 40 905 miljoner kronor, vilket är en ökning med 4 081 miljoner kronor. Pensionsskulden som avser 1998 och senare har ökat med 3 879 miljoner kronor främst beroende på värdesäkring (ränteuppräknings) och nyintjänad förmånpension. Pensionsskulden som är intjänad till och med 1997 påverkas enbart av pensionsutbetalningar och värdesäkring (ränteuppräknings). På grund av att utbetalningarna understeg värdesäkringen, har denna del av pensionsskulden ökat med 202 miljoner kronor.

Investeringar

Likviditetsramen för investeringarna 2023 uppgick till 5 648 miljoner kronor. Det preliminära utfallet visar ett utfall för investeringarna på 4 677 miljoner kronor. Investeringar i fastigheter uppgår till 2 406 miljoner kronor och 1 284 miljoner kronor avser utrustning. Investeringar i tåg och buss uppgår till 636 miljoner kronor. Resterande belopp 352 miljoner kronor avser immateriella investeringar.

Årets likvidöverskott blir preliminärt 971 miljoner kronor. Den största avvikelser mot budget är bygginvesteringarna där det finns ett överskott mot budget om 860 miljoner kronor. Huvuddelen av dessa är kopplade till ett fåtal större poster. 426 miljoner kronor är

NÄMNDERNAS RESULTAT

Miljoner kronor	2023 Bokslut	2023 Budget	Budget- avvikelse
Kulturnämnden	0,0	0,0	0,0
Kollektivtrafiknämnden	154,3	0,0	154,3
Regionala utvecklingsnämnden	0,0	0,0	0,0
Summa regional utveckling	154,3	0,0	154,3
Sjukhusstyrelse Kristianstad	-435,6	0,0	-435,6
Sjukhusstyrelse Hässleholm	-108,5	0,0	-108,5
Sjukhusstyrelse Helsingborg	-556,6	0,0	-556,6
Sjukhusstyrelse Ängelholm	-56,9	0,0	-56,9
Sjukhusstyrelse Sus	-1 895,0	0,0	-1 895,0
Sjukhusstyrelse Ystad	-204,0	0,0	-204,0
Sjukhusstyrelse Trelleborg	-163,6	0,0	-163,6
Sjukhusstyrelse Landskrona	-45,3	0,0	-45,3
Medicinsk service, NORV	0,2	0,0	0,2
Psykatri, habilitering- och hjälpmedelsnämnden	-163,2	0,0	-163,2
Primärvården Skåne	-144,7	37,5	-182,2
Vårdval Primärvård	-136,7	0,0	-136,7
Hälso- och sjukvårdsnämnden	28,1	0,0	28,1
Kognitiv medicin	-6,7	0,0	-6,7
Summa hälso- och sjukvård	-3 888,6	37,5	-3 926,1
Fastighets- och servicenämnden	-71,6	0,0	-71,6
– varav regionfastigheter	-7,2	0,0	-7,2
– varav regionservice	-64,4	0,0	-64,4
Regionstyrelsen exklusive kognitiv medicin	90,1	0,0	90,1
Digitalisering IT och MT, NORV	-91,3	0,0	-91,3
Södra regionvårdsnämnden	0,0	0,0	0,0
Personalnämnden	23,1	0,0	23,1
Patientnämnden	1,0	0,0	1,0
Revisionen	1,6	0,0	1,6
Summa verksamhetsstöd/övriga	-47,1	0,0	-47,1
Summa verksamheten	-3 781,3	37,5	-3 818,8
Central finansiering	-253,4	-876,8	623,4
SUMMA REGION SKÅNE	-4 035	-839	-3 195

BALANSRÄKNING

Miljoner kronor	2023 31 december	2022 31 december
Anläggningstillgångar	35 645	32 550
Bidrag till infrastruktur	641	679
Omsättningstillgångar	8 544	9 039
– därav likvida medel	1 764	1 996
Tillgångar	44 830	42 268
Eget kapital	-19 894	-15 859
– därav årets resultat	-4 035	2 897
Avsatt till pensioner	40 905	36 824
Övriga avsättningar	27	26
Avsättningar	40 932	36 850
Långfristig låne- och leasingsskuld	9 729	5 888
Övriga långfristiga skulder	352	386
Kortfristig låne- och leasingsskuld	1 606	2 875
Övriga kortfristiga skulder	12 105	12 128
Skulder	23 792	21 277
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	44 830	42 268

INVESTERINGAR

Miljoner kronor	2022 jan-dec	2023 jan-dec	2023 Budget	2023 Prognos T2	Budget- avvikelse
BYGGINVESTERINGAR					
Hälsa- och sjukvården	2 338	1 847	2 548	2 398	701
Service-nämnden	295	422	633	735	211
Kreditivränta byggnation	53	137	85	125	-52
Summa bygginvesteringar	2 686	2 406	3 266	3 258	860
UTRUSTNINGSinVESTERINGAR					
Hälsa- och sjukvård	985	1 061	1 049	1 104	-11
Kollektivtrafiknämnden	24	33	40	42	7
Region-service	3	9	36	38	27
Regionfastigheter	105	181	0	49	-181
Regionstyrelsen investeringsmedel utrustning	0	0	230	17	230
Summa utrustningsinvesteringar	1 118	1 284	1 356	1 250	72
Immateriella	359	352	357	375	5
Tåg/bussar inklusive kreditiv	137	636	670	623	34
SUMMA INVESTERINGAR	4 300	4 677	5 648	5 507	971
Regional bedömning				-657	
				4 850	

lägre utgifter för de strategiska bygginvesteringarna i hälso- och sjukvården. De största posterna i överskottet mot budget för 2023 är kopplat till nya sjukhuset i Malmö (NSM), framtidens ortopedi i Hässleholm (FORTH) och de tre projekten för sjukhusområdet i Helsingborg.

Byggproduktion av de nya vårdbyggnaderna i Malmö pågår för fullt och den första byggnaden lämnades över till verksamheten 2024-01-08. Inflyttning kommer ske i början av maj 2024. I FORTH-projektet har en ny upphandling gjorts under 2023 vilket har inneburit en förskjutning av byggstarten av huvudprojektet jämfört med förutsättningarna i budget 2023. Under året har byggnation av reservkraftverk pågått. På sjukhusområdet i Helsingborg pågår planeringsarbete i de projekt som syftar till att säkerställa drift av sjukhuset, fram till dess att ett nytt sjukhus är på plats i Östra Ramlösa. Det är dock bara mindre byggåtgärder som kommit i gång vilket är en försening jämfört med budget 2023. Cirka 200 miljoner kronor är lägre utgifter kopplat till fastighets- och servicenämndens budget, där den största posten är kopplat till tomköp

för en ny bussdepå i Lockarp, som skjutits fram till 2024 på grund av överprövning av en ny detaljplan. Även fastighetsägarinvesteringarna har ett lägre utfall jämfört med budget 2023.

Investeringarna i utrustning exklusive tåg och bussar har ett överskott mot budget på cirka 78 miljoner kronor. Huvuddelen av detta är ett överskott i regionstyrelsens ram där en del medelstilldelning blev mindre än budgeterat och en del har skjutits fram på grund av förseningar i projekten.

Investeringar i tåg och bussar visar ett överskott mot budget på 34 miljoner kronor. I december 2023 köptes det in tio Öresundståg i en affär med danska DSB. Kostnaden landade på 623 miljoner kronor. Övrigt överskott hänförs till ERTMS (European Rail Traffic Management System) som har blivit försenat.

Nettolåneskuld

Region Skånes räntebärande nettolåneskuld, det vill säga den räntebärande låneskulden minskad med räntebärande tillgångar uppgick den 2023-12-31 till 8 937 miljoner kronor. Planen enligt budget var en nettolåneskuld mot-

svarande 7 328 miljoner kronor. En avvikelse med 1 609 miljoner kronor. Verksamheternas negativa resultat är huvudorsaken till avvikelsen som delvis motverkats av lägre investeringsutgifter än budgeterat. Det medför att självfinansieringsgraden för investeringsutgifterna blir lägre.

Under året har bruttoupplåning motsvarande 4 900 miljoner kronor upptagits. Under året har gröna obligationer emitterats vid tre tillfällen, totalt uppgående till 3 300 miljoner kronor varav 2 300 miljoner kronor till fastränta och 1 000 miljoner kronor till rörlig ränta. Under året har även lån i Europeiska Investeringsbanken upptagits vid tre tillfällen totalt uppgående till 1 600 miljoner kronor varav 1 200 miljoner kronor till fast ränta och 400 miljoner kronor till rörlig ränta.

Likviditeten vid årsskiftet uppgick till 1 763 miljoner kronor. Sedan föregående år har regionstyrelsens riktlinjer för Region Skånes medelsförvaltning uppdaterats vilket medfört att volymen tillgängliga likvida medel i form av likvida medel som ska hållas tillgängligt utökats från 1 000 miljoner kronor till 1 500 miljoner kronor. Det medför en likviditetsbelastning på

500 miljoner kronor. Övriga 263 miljoner kronor avser upplåning som kommer att nyttjas för 2024 års investeringsutgifter.

Räntekostnaderna för helåret uppgick till 160 miljoner kronor vilket är en avvikelse jämfört med budget som motsvarar 62 miljoner kronor. Huvudorsaken är den avvikande bruttoupplåningen samt en högre räntenivå än planerat. Motsatsvis avviker även ränteintäkterna med motsvarande 38 miljoner kronor från budget vilket innebär att de totala ränteintäkterna uppgår till 87 miljoner kronor.

Attraktiv arbetsgivare, professionell verksamhet

Region Skåne har under 2023 gjort flera insatser för att stärka attraktiviteten. En kompetensförsörjningsplan för 2023–2024 har beslutats som inkluderar strategier för kompetensförsörjning. I december beslutades om inrättandet av Regions Skånes ledarskapsakademi. Med start 2024-01-01 drivs utvecklingsarbetet inom ledarskapsakademin som en permanent organisatorisk enhet.

Medel har fördelats till hälso- och sjukvårdsverksamheten i syfte att stärka förutsättningar för verksamhetsförlagd utbildning. Ett kunskapsunderlag och förstärkta insatser för

minskad sjukfrånvaro har utarbetats. Under 2023 påbörjades även ett arbete med att se över förvaltningslokala- och regiongemensamma avtal. Arbetet syftar till att lika villkor ska gälla för medarbetare.

Kostnaden för inhyrning från bemanningsföretag har under året ökat. Den främsta orsaken är att den planerade verksamheten inte har varit reducerad som under pandemiåren. Ett beslut fattades om en radikal minskning av inhyrning. Beslutet trädde i kraft 2023-10-01 och innebar att sjuksköterskor endast hyrdes in på kvällar, nätter och helger. Det fattades även beslut om ett totalt hyrstopp gällande sjuksköterskor från 2024-01-15.

Under 2023 minskade personalrörligheten något jämfört med 2022. Antalet medarbetare i Region Skånes förvaltningsdrivna verksamhet ökade per sista december 2023 jämfört med sista december 2022, med 945 medarbetare (+2,6 procent) till totalt 37 132 medarbetare.

Årsredovisning för Region Skåne

I nämndernas verksamhetsberättelser och bolagens årsredovisningar analyseras det gångna året. Regionfullmäktige förväntas fastställa Region Skånes årsredovisning den 9 april 2024.

Region Skåne
291 89 Kristianstad
Telefon: 044-309 30 00
www.skane.se
www.skane.se/kontakt

